
EGYPTOLOGICKÁ KNIHOVNA V PRAZE A KÁHIŘE

Jiřina Růžová

Díky vzniku Českého národního egyptologického centra, z jehož každoroční dotace ve výši několika milionů se na knihy vyčleňuje částka ca půl milionu ročně, bylo možno navázat na dobrou tradici doplňování egyptologické knihovny (skládající se z několika původních fondů), která měla na akvizici v různých historických obdobích k dispozici mnohem vyšší částku, než je na fakultě zvykem.

Již v dobách totality, kdy měla každá knihovna ze 48 knihoven na fakultě ročně devizový příděl na 1–2 knihy, které se získávaly ze zahraničí, doplňovala naše knihovna svůj fond díky cizojazyčným publikacím, vydávaným v tehdejší Československu nebo velmi složitě v zahraničí (viz např. 10 let vydávaná publikace v Lipsku). Ani v současné době to fakultní knihovny nemají jednoduché, dotace na knihy, vyčleňovaná fakultou a mírně posilovaná z výnosu Letní školy slovanských studií, stačí většinou pouze na udržení kontinuity zahraničních časopisů a na několik publikací vydávaných v Čechách. Ostatní knihy se kupují z grantů jednotlivců, některé katedry a ústavy, např. Ústav Dálného východu, dostávají nezanedbatelné knižní dary ze zemí, jejichž dějinám, kultuře a jazyku věnují svůj čas. Obrovské knižní dary jdou na fakultu např. z Japonska, Číny a Koreje.

Pražská knihovna našeho ústavu soustředila na jednom místě knihy z původních fondů – Egyptologického semináře, Lexovy knihovny a knihovny prof. Černého. Tyto fondy byly sloučeny a doplňují se na základě podnětů členů ústavu a centra nákupy, výměnou a dary. Každoroční přírůstek v minulých letech (před vznikem centra) činil povětšinou kolem 150–200 svazků, v posledních letech existence centra je to kolem 650 svazků.

Co se **akvizice** týče, je třeba se zamyslet nad několika aspekty doplňování fondu knihovny. Původně měl akvizici na starosti pouze jeden egyptolog a bylo nutno sladit nákupy do knihovny s činností Střediska vědeckých informací, které dbalo na to, aby nedocházelo k duplicitě, eventuálně multiplicitě knih na fakultě (mimočodem celkem činí fond FF UK ca milion svazků, z nichž počítačově zpracována je asi 1/10, naše pracoviště se do počítačového programu TINLIB, zpracovávaného původně na singl verzích, později na síti zapojilo jako jedno z prvních). Nyní se o akvizici stará několik kolegů, kteří shromažďují

náměty od ostatních členů ústavu. Tady by mělo docházet k lepší koordinaci jednotlivých požadavků a dokud máme přísun peněz – což může v r. 2004 skončit – bude nutno se zamyslet nad akvizicí komplexněji.

Zpracování se provádí dvojkolejně: přírůstky do fondu ústavu zpracovává Středisko vědeckých informací, které může pro naše pracoviště katalogizovat pouze 150–200 svazků ročně tak, jak tomu bylo v minulých letech. Přírůstky do knihovny centra zpracovává správce knihovny za pomoci doktorandek, které se soustřeďují na zápisy do inventárního, eventuálně místního seznamu, správce a vyškolená pracovníce ukládají knihy do anglického programu TINLIB. V letošním roce bychom měly dokončit ukládání monografií (poslední signatury A) a v příštím roce vydat v nakladatelství Libri 2. svazek publikace Catalogue of the Library of the Czech Institute of Egyptology. V dalších letech se soustředíme na pravá a nepravá periodika. Pro uživatele knihovny byl Laboratoří výpočetní techniky zprovozněn starší počítač, na kterém je instalován pouze program TINLIB, kde si všichni uživatelé mohou vyhledat jakoukoliv publikaci. Zůstali jsme i u klasického lístkového katalogu, od něž již některá pracoviště fakulty upustila.

Zprostředkování publikací z fondu pražského pracoviště ústavu je organizováno po dobu tří odpolední v týdnu, časový harmonogram služeb v knihovně se mění na základě požadavků interních pracovníků a studentů v tom kterém semestru. Knihy se půjčují pouze prezenčně, ke kopírování byla vyčleněna část fondu, která se půjčuje jen během výpůjční doby a proti dokladům či finanční záloze. Během služeb v knihovně se střídají všechny kolegyně, kolegové zase pomáhají s distribucí knih na výměnu a kontaktem s pracovníky Střediska vědeckých informací v Celetné ulici i na hlavní budově.

Vazby – v posledních letech se daří kontinuálně vázat jak starší knihy, které nikdy pevnou vazbu neměly (ty většinou přes FF UK nebo jednotlivě na rychlo), tak i opravovat starší fondy v ateliéru Krupka v Úvalech.

Káhirska knihovna. V letošním roce se podařilo zaslat do Káhiry několik beden duplikátů a multiplikátů z fondu naší knihovny, čímž se uvolnil prostor v Praze. Já jsem během svého pobytu v Egyptě věnovala značnou část pracovního času uspořádání a sepsání těchto ca 600 svazků. Tím jsme také získali přehled o tom, které knihy v Káhiře jsou inventovány v seznamech fakulty a které v interním seznamu ústavu. Knihovna je uložena ve dvou místnostech na bývalém obchodním oddělení ZÚ, v kreslírně je výměnný fond, v knihovně v prosklených skříních publikace řazené jednak podle abecedy dle autorů, eventuálně názvů a jednak dle formátu. Velké formáty jsou ve vestavěné skříně.

Projekt egyptské knihovny. Během pobytu v Egyptě jsem navštívila několik egyptských knihoven, o nichž jsem napsala nebo budu psát články. Byly to následující: obnovená Alexandrijská knihovna, Mubarakova knihovna, Národní knihovna a knihovna Káhirskeho muzea.